Ч. 43. Середа 25 лютого (9 марта) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З угорского парляменту. — Події на Балкані. — Російско-японьска війна.)

Предложений угорским президентом міністрів проєкт зміни реґуляміну палати послів викликав не лиш серед опозициї велику охоту до опору, але навіть й обаву серед правительственної партиї. Найбільше нагодоване викликала тота точка проєкту, в котрій сказано, що й новий реґулямін палати має бути ухвалений в короткій дорозі так, як то установляє проєкт правительства. Отже зараз по засіданю палати послів пішли три члени партиї Кошута і представили єму, що скоро не змінить свого внесеня, то і партия Кошута буде змушена взяти ся до обструкциї. Партиї Кошута розходить ся головно о то, що Тіша розтягнув заострений реґулямін не лиш на ті закони, котрі потрібні до виведеня краю із стану ex lex, але домагає ся також, щоби і дефінітивний реґулямін палати був ухвалений під панованєм провізоричного реґуляміну. Ґр. Тіша дав на то відмовну відповідь.

Тай в правительственній партиї настали сумніви. Звернено увагу ґр. Тіши, що ніхто з партиї не відступить від него, але коли єму ходить о то, щоби єго з одушевленем підперли, ту мусить дефінітивну зміну реґуляміну усунути із свего проєкту провізоричного реґуляміну.

Партия Кошута ухвалила на довірочній конференциї поборювати на нинїшнім засіданю палати з цілої сили і всякими средствами внесене Тіши. Вечером відбула ся також конференция фракциї Седеркенїя, на котру прибули делеґати партиї народної, Кошута, десиденти і дикі. На спільній конференциї не ухвалено ніякого формального внесеня. Всї зібрані годили ся на то, що внесене Тіши треба поборювати всякими можливими способами; дискусия вела ся головно около питаня, чи партиї опозицийні мають достаточну силу.

З Софії доносять, що болгарско-турецкі переговори стрічають тепер непоборимі трудности. Коли переговори межи болгарским аґентом диплёматичним Начовичем а турецкими міністрами були вже на укінченю, султан заявив нараз, що протоколу не підпише та й не підписав доси. Внаслїдок того настало в Софії велике негодоване і єсть обава, що воєнна партия возьме верх та повалить теперішний кабінет. Потверджує ся також, що султан не хотів затвердити статут европейскої жандармериї і мабуть будуть держави знову змушені виступити спільно, щоби єго до того наклонити. Держави згодили ся вже на то, щоби із круга реформ виключити не лиш чисто альбаньскі вілєти, але також і мішані як Монастир і Косово.

З поля російско-японьскої війни наспіло кілька вістий, котрі характеризують тамошну ситуацию. З дотеперішного поступованя Японців можна би здогадувати ся, що они й не думають посувати ся дальше поза Корею а воєнний звітник берлиньского „Tagblatt-у“ доказує навіть, що із цілого дотеперішного розміщеня сухопутної армії та акциї фльоти виходить, що Японцї хотять передовсїм укріпити ся сильно в Кореї, заким би приступили до дальшої офензиви. До сего здаєсь змушує їх і теперішна люта в тамошних сторонах зима. Они передовсїм старають ся знищити російску фльоту, щоби опісля мати вільну руку.

По Порт Артурі прийшла тепер черга на Владивосток. Алексєєв телеґрафував онногди з Мукдену до царя: „Комендант владивосточної кріпости доносить: Нині (в неділю) спостережено о 8 год. 50 мін. рано на полудни від острова „Аскольд“ сім кораблів. О 9 год. 45 мін. переконано ся, що то воєнні кораблї, котрі плили в сторону острова Аскольд. Около полудня ворожа ескадра з'явила ся в половині дороги межи побережем а островом Аскольд поза лучем вистрілів з берега. О 1 год. 30 мін. по полудни розпочав ворог стріляти. Як кажуть, у ворожій ескадрі знаходять ся круж-

---

19)

ОБРАЗКИ З ДАЛЕКОГО ВСХОДУ.

(Після Руд. Цабеля, Гессе-Вартеґґа і др. зладив К. Вербин.)

(Дальше).

4.

Раси в Японії.

Російско-японьска війна здаєсь потверджувати висказаний свого часу нїмецким цїсарем, Вільгельмом II, погляд, що Европі грозить „жовта небезпечність“; а хоч з таким самим правом, ба з далеко більшим, могли би народи на далекім Всходї сказати, що їм грозить „біла небезпечність“ і по правді Европейці самі шукали собі і шукають жовтої небезпечности, то все-таки годить ся придивити ся, о скілько і яку ролю грає жовта раса у Японців. В теперішну пору більше як коли небудь бере цікавість знати, який єсть початок Японців і які раси зложили ся на японьский нарід.

На питане, який єсть початок Японців і які раси зложили ся, не відповіли ще — каже др. Вірт — достаточно ані мудрці зі Всходу, ані европейскі учені, а др. Рацель так характеризує Японців:

Взагалі мають Японці ясвійшу краску тіла, як всї иньші народи у всхідній Азії, иноді пробиває ся в них навіть тота краска, до якої білі роблять собі право першеньства. В низших верствах, особливо в північних сторонах японьских островів, переважає темна краска, котра нагадує Маляйців, а з нею в парі йде простійша грубокостиста будова тіла. Однакож Японець видить ідеал своєї раси в ясній красці тіла, в темпім, гладкім волосю і в стрункім рості; скоро вигляд Японця від сеї характеристики значно відступає, то насуває ся зараз здогад, що він якийсь мішанець. Так н. пр. уважає ся кудлате волосє або хоч би лиш легенько кучеряве за знак домішки хіньскої крови. Але навіть і чужому чоловікови лиш на перший погляд представляє ся японьске населене яко одностайне. Францускии учений Бордіє припускає аж шість рас, щоби тим способом пояснити всїлякі типи Японців, між тими неґрітів а передовсїм Маляйців. На маляйску расу має вказувати вузка і мала голова японців.

Більше впадають в очи два головні типи: простий тип з низьким чолом, приплесканим носом з широкими ніздрями, та з широким ротом і великими губами і делїкатний тип з подовгасто круглим лицем, з вузонькими, косо уставленими очима, делїкатним носом і малими устами. Сей тим видко особливо на всїх японьских образах, представляючих японьскі женщини з висших кругів, підчас коли на тих ще образах люди з низших кругів, але й славні борці представляють перший тип. Коли у мужчин переважає делїкатний тип, то їх черти надають їм вигляд дївчат. Маляйске походжене нагадують особливо японьскі хати, котрих основою як у Маляйців так і Японців єсть будова на палях і великі тяжкі крищі. Японці так само як і Маляйці любують ся в зброї, люблять збиток і мають пристрасть до борби когутів. Наконець самі Японці кажуть, що красно вироблювані кінці стародавних їх луків суть маляйского походженя а так само й многі знаряди рільничі та реміснично вказують на походжене з полудня. На отсих фактах опирає ся здогад, що в паньскім народі єсть велика домішка маляйского елементу.

Др. Вірт бере знов для поясненя рас в Японії порівнанє з Анґлією і так каже: Відносини населеня японьских островів дадуть ся найлекше пояснити подібними відносинами у Великій Британії. В доісторичній добі жили у Великій Британії дві первістні раси, з котрих одна дуже імовірно стоїть в звязи з іберийско-берберскою. Відтак прийшли Кельти. Пів тисячки літ починаючи від Цезаря відбували ся напади а по части і панованє Римлян, котрих мова полишила в анґлїйскій як і в цілій західно-европейскій лїтературі тревалі слїди. Відтак настав напад Анґльо-Сасів, опісля прийшли Данці і норвежскі Вікінґи а наконець Нормани. Пануюча шляхта в Анґлії єсть ще й нині норманьска. Лицарі середновічних часів, що творили військо, були по части Саси, по части також Нормани, а ремісники і селяни, що робили панщину з покорених старших рас. Мова краю єсть в своїй основі саска, але принятий Норманами на чужині романьский говід

ляки I ої кляси „Ісумо“ і „Якумо“. Инших кораблїв не розпізнано.

Адмірал на суши, намістник Алексієв, видко вже научив ся висилати депеші і не згадує нічо о тім, як свого часу із Порт Артура, що наробили кулі ворога. За то доносить російска аґентия телеґрафічна, що огонь неприятеля був вимірений на побережні фортифікациї, але не наробив ані в батериях, ані в місті великої шкоди. Більша часть куль, що впали в місті, не експльодувала, хоч були наповнені лідитом. „Наші батериї — каже згадана аґентия — при котрих уставили ся командант Воронец, шеф бриґади ґенер. Артаманов і инші особи урядові, не відповідали на огонь, але чекали, аж ворог підпливе близше. Кораблї неприятеля були обмерзлі; вистріли не наробили нам ніякої шкоди, а коштовали звиш 200.000 рублїв. Більша часть вистрілів була дана із 6-ти і 12-ти цалевих пушок. Людність, котра вже перед полуднем була на атак приготовлена, держала ся зовсім спокійно.“

Бюро Райтера доносить з Інкав: „Обставина, що з російскої головної кватири поліцийної і войскової в Нючванґу усунено запаси зброї; дальше, що з стациї зелїзничої усунено все, що було непотрібне і надчисельне, та що банк російско-хіньский вислав звідтам свої запаси срібла — здає ся вказувати на то, що Росияни наміряють покинути позицию в Нючванґу. Банк російский робить приготовлення, щоби францускому і иншим аґентам повірити опіку над інтересами банку. Прибувші тут російскі втікачі (?) розповідають, що при послїдній стичці на корейскій териториї межи рікою Ялю а Пен-яном Росияни будучи в значній силї, побили Японців, але самі потерпіли великі страти. Особи, що прибули з Порт Артура, розповідають, що роботи в доку, в котрім мали направляти корабель „Цесаревич,“ здержано. Заграничний інжинір, що хотів рушити з місця „Ретвізана,“ по неудалій пробі виїхав. Потверджують, що фортифікациї в Порт Артурі внаслїдок японьских вистрілів дуже значно (?) ушкоджені.“

Новинки.

Львів дня 8-го марта 1904.

— **Є. Е. п. Маршалок краєвий** граф Стан. Бадені перевів вчера перед полуднем люстрацию загального шпиталю у Львові.

— **Перенесеня.** Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів перенесла офіциялів почтових Ад. Розенравха з Станиславова до Львова і Генр. Вірно з Заліщик до Бережан, а асистента Тад. Фріцого з Бережан до Кракова.

— **Міністерство справ внутрішних** видало до всїх краєвих властий політичних розпорядженє, постановляюче, що телеграми висилані до властий політичних, а доносячі о появлюваню віспи або пятнистого тифу, суть вільні від оплати.

— **Торговець живим товаром.** На головнім двірци зелїзничім у Львові придержала оногди вечером полїция российского підданого, якогось Хаима Малиньского в товаристві пятьох дівчат. Позаяк на Малиньского паде сильне підозріне о торговлю живим товаром, полїция арештувала цїле товариство і зарядила слїдство.

— **Трійняки.** В Щирици, лїманівского повіта, повила дня 1 с. м. жінка тамошного мельника Як. Вевюрки трійняки: сина і двоє дівчат. Мати і всї трое дїтий досі здорові.

— **Живцем згоріла дитина.** Оногди в ночи вибух в громаді Головецко, старосамбірского повіта, пожар в шопі тамошного господаря Івана Ковалева і цїлком єї знищив. В полумінї погибла кільканайцятьлїтна дочка Ковалева, Настя. Причина пожару незвістна; здогадують ся, що огонь підложено.

— **Смерть в часї розправи.** З Сеґедина доносять, що перед тамошним судом відбувала ся в суботу-карна розправа против директора каси ощадности в Танґроді, Антона Шмідта. В часї читаня акту обжалованя упав Шмідт трупом, поражений серцевим ударом.

— **Цікава розправа** відбула ся перед судиєю Філїморе в Льондонї. Ставав перед ним якийсь Люкас, котрого позивала властителька робітнї жіночої одежи о заплату 100 фунтів штерлїнґів (2500 К) довгу за одїж достарчену его жінці. Люкас доказав перед судом, що своїй жінцї дає на одїж 120 фунтів штерлїнґів річно, а кождій з двох дочок по 50 фунтів; отже гадає, що той видаток дуже достаточний на приличну одїж і що більше платити він не обовязаний. Судия Філїморе прихилив ся до поглядів Люкаса і віддалив претенсию позиваючої.

— **Процес** о противжидівскі розрухи в Заболотові скінчив ся в суботу. В полудне того дня оголосив трибунал вирок, яким зміж трицятьох обжалованих засудив одинацятьох на кари від 5 днів арешту до 5 місяців тяжкої вязниці. Головних обжалованих, старшого стражника скарбового Скальского і купця Кривецкого, трибунал увільнив.

— **Наслїдки женитьби** за посередництвом часописий. В кількох часописях галицких появило ся недавно оголошене з Будапешту, що панна з готівкою пів міліона корон віддасть руку мужчинї з добрим серцем, котрий прийме за свою єї нешлюбну дитину. Якийсь пан з Кракова злакомив ся на добрий інтерес і виславши під вказаною адресою свої леґітимацийні папери з фотоґрафією, розпочав кореспонденцию. Панна не лише заручила ся з ним листовно, але навіть прислала єму виставлену нотариально вінчальну інтерцизу, котрою іменувала его загальним спадкоємцем на случай своєї смерти, з обовязком памятати на єї дитину. Рівночасно натягнула жениха під ріжними покришками на позичку 2.500 К. Раз обікрали єї в дорозї, коли їхала до Кракова, і тому зажадала від него телеґрафічно 1.000 К. Нотареви за зладжене вінчальної інтерцизи велїла післати 600 К, ну, тай на стемплї 1000 К, бо коли она записує єму пів міліона, то чейже сама честь велить єму покрити кошти того запису. І покривав їх так основно, що попродав всьо, що мав. А коли пізнав, що его надула шайка обманців і зажадав принайменше звороту своїх документів, прислали єму, але за послїплатою 100 К. а він не мав чим викупити. Тепер десь сотному відраджує женихати ся при помочи часописий.

— **Помер** в Закопанім в послїдних днях Володимир Стрончак, нотар з Дрогобича.

— **Замкнена в гробници.** Страшна подія скоїла ся сими днями з панею Шлїман, вдо-

---

доставив майже половину уживаного богатства слів.

В Японії були так само дві первісні раси: Аіно на півночи і друга раса, котру трудно означити, на полудни. Казочний перший мікадо мав настати на полудни, на острові Кю-шю, ворогів его народу називають Нанійдне-гітсо (довгоногі) та Іясо Аакеру (вісім диких племен); розповідають також про якусь зброю, яку знайдено на Кю-шю, котра мала належати до людий на три метри високих і тих велитів уважають за згаданих довгоногих. То була може тота сама полуднева раса, котра населила Шанґун і Шінкін, хоч сю послїдну расу, котрої погані, темної краски потомки ще виразно відзначають ся від Манджурів і Хінців, треба би скорше уважати за малу.

Щож то за люди були тоті приклонники основателя династиї Імма Тенно, та звідки прийшли перші завоєвателї Японії? Др. Едкінс, один із найлїпших знатоків всхідно-азийских язиків, опираючись на порівнуючій науці о числівниках, каже, що первістною вітчиною Японців були сторони над горішним Амуром. Не можна заручити, що сей здогад Едкінса єсть зовсїм оправданий, але він має богато імовірности за собою. Богато японьских слів вказують дїйстно на сторони межи Тібетом а горішною Леною, ба, сходять ся навіть зі словами Мадярів, котрі після Гіббона походять також з над горішного Амура або бодай недалеко на захід від тих сторін. Може бути, що вандрівка із сибірских степів до Японії відбувала ся лиш на кілька столїтий пд. Хр., мабуть в звязи з великою вандрівкою Гунів, яка відбувала ся від років 600 до 200 пр. Хр. в сторони Пекіну. Тангни — так називано на Всході північних варварів — заняли були цїлу Манджурию і північну Хіну, з одного з їх племен вийшов около р. 300 пд. Хр. Танґун, основатель корейскої держави, а Корея була в дуже давних часах тісно сполучена з Японією, мала навіть одного часу спільних володітелїв та перенесла в 4 столїтю по Хр. на японьскі острови своє образованє, яке перейняла була від Хіни.

З початком нашої ери згадують хіньскі жерела перший раз про морских розбишаків, що прийшли з островів до Шінкіна. Як на заході Анґлії перті могучими завоєвателями перейшли з цїлечини до Анґлії, або як Вандали пішли з Іспанії до Африки, щоби звідтам непокоїти побережа Середземного моря, так, видко, приклонники Імми поплили з Кореї на найблизший остров, на Кю-шю, щоби звідтам непокоїти то хіньске побереже, то розходити ся звідтам через Ніпон на північ.

В японьских лїтописях згадує ся два рази про напади чорних людий з полудня. З Формози та з напротив положеної цїлечини, а може бути що й ще дальше з полудня, з Филипиньских островів та з Камбоджи прийшли громадно темної краски Малайці. Ґенерал Лежандр (Legendre), що в 1894 р. був з японьским войском на Формозї, каже, що славна цїсарева Інґо Конґо, котра в 7 столїтю пр. Хр. панувала в Кореї, Японії і на Формозї, прийшла була первістно з полудня і що єї власть сягала аж до Анаму і Камбоджи. Малайці принесли з собою, подібно як Нормани до Анґлії нову мову, котра остаточно мусїла піддати ся мові туземців, але збільшила єї богатство новими словами. До тої мішанини прилучив ся ще говір образованих верств, хіньска мова, зовсїм так само як латиньска мова прилучила ся до норманьско-анґлїйскої мішанини. З того вийшло таке, що в Японії є н. пр. три зовсїм окремі громади числівників а слуги ледви що можуть зрозуміти, коли їх пани зачнуть розмавляти висшим тоном. Староклясична вимова хіньских знаків в письмі, котрих ще й нинї уживають в цїлій Японії, прийшла напевно з полудневої Хіни мабуть через Формозу до Японії.

Поодинокі раси перемішали ся з собою лиш недокладно. Аіни винесли ся на північ а в головнім краю, в Ніпоні остало ся їх лиш дуже мало. Аіни мають незвичайно густий заріст і носять дуже довгі бороди а їх мішанці мають також густий заріст. В середній Японії мають мужчини лиш рідкий заріст а на полудни знов густий. Аіньска кров пробиває ся дальше в дуже темній красці тїла, в диких очах і зьвірских чертах та малім рості; мішанці з Аінів визначають ся ще й тим, що дуже люблять сіль, підчас коли пересїчний Японець уживає єї дуже мірно.

Слїдя полудневої раси дуже трудно відшукати а др. Вірт приймає на єї місце тип, що подібний трохи до калмуцкого: бронзова краска тїла з глубоким виривом очий, з широким лицем і дуже вистаючими вилицями, зі сплощеним носом, рідкою щетинастою бородою і неправильним, кострубатим волосєм.

Потомки сибірскої татарскої раси суть розмірно великі, пересїчно на 1 м. 65 цм. високі, мають правильне, иноді красне лице з рівними брунатними бровами, гладке волосє, високе чоло і подовгасту голову, а посада їх єсть повна поваги і спокою. Вуси і борода бувають у них довгі і хороші, але пабороди їм не виростають. У поодиноких, особливо же на півночи Ніпону можна побачити дуже ясну краску тїла і брунатне, иноді навіть рижеволосє. До тої татарскої раси належить добрих дві третини шляхти та інтеліґенциї японьскої.

Найлекше розпізнати маляйску кров, хоч она проявляє ся, що найменше в трох ріжних формах. Тїло без вимики мале, особливо ноги короткі, голова кругла, очи живі, пристрастно, иноді хитро споглядаючі, волосє буйне, таке чорне, що аж синяво сьвітить ся, буйна кучерява борода, характер санґвінічний.

Одна порода пригадує рішучо Семітів (і се мабуть єсть причиною, що дехто називає Япан-

шкільних забав, зглядно предкладати внесеня для признаня їм ремунерациї; 3) для виобразованя управителїв забав буде признавати ся стипендиї, щоби могли відбувати специяльні курси та інформацийну подорож за границю. Дотичні внесеня мають краєві власти шкільні предкладати міністерству найдальше до мая кождого року; 4) при укладаню подїлу годин треба узглядняти як найпильнїйше сей момент, щоби не витворювала ся нїяка колізия із шкільними забавами.

— **Вибухи вулькану.** З острова Майот, що лежить в громадї островів Коморо, недалеко Мадаґаскару, доносять, що на острові Великий Коморо почав дня 25 лютого вибухати вулькан. Вулькан високий на 2250 метрів і має три кратери, з котрих тепер виливає ся лява, а попіл і камінє вилїтає з середного кратеру до висоти 1000 метрів. Доси мало згинути кілька осіб.

— **Тїлесні вправи в середних школах.** Пан міністер просьвіти др. Гартель видав до всіх краєвих властий шкільних розпорядженє в справі тїлесних вправ в середних школах. Розпорядженє зазначує на вступі, що міністерияльне розпорядженє видане в тій самій справі дня 15 вересня 1890 р. не лишило ся без наслїдків. Наука ґімнастики зискала від того часу богато, особливо завдяки переведеній в 1897 р. ревізиї наукового пляну і завдяки виданим для тої науки інструкциям. Число пливаків і лижварів зросло в середних школах значно, а також що раз більше молодежи управляє весьлярский, коловий і нартовий спорт. Найбільше нечаливости посьвячено плеканю забав. Давнїйше школа признавала гри сполучені з рухом лише о стілько, о скілько они обертали ся в границях ґімнастики. Тепер краєві шкільні власти і учительскі збори старають ся о то, щоби систематичні шкільні забави війшли в постійну педаґоґічну програму середних шкіл. Богато шкіл має вже окремі площі або користають з жертвованих в тій цїли публичних і приватних площ. В тих забавах бере участь 50 до 60% загального числа учеників. Однак є ще до нинї такі середні школи, в котрих не устроює ся подібних забав, або в котрих бере участь лише дуже малий процент учеників, а вкінци заведеня, що ледви 10 днів на рік посьвячує ся забавам. За причину сего подає ся місцеві відносини, недостачу відповідного місця, мале заінтересоване учительского персоналу тою справою, недосьвідченє управителїв забав і т. п. Річ певна, байдужність учительского персоналу мусить зневохочувати молодїж до забав. В кількох случаях перепоною являє ся те, що науку надобовязкових, а навіть обовязкових предметів перенесено на пополудневу пору. Супротив того п. Міністер розпоряджає, щоби 1) в заведенях, де шкільні забави відбувають ся рідко і при слабій участи учеників, уладжено все, що треба для їх пропаґованя, а в недостачі відповідного місця треба порозуміти ся з компетентними властями або личностями; 2) в річних та інспекторских звітах виказувати тих учителїв, котрі проявили ся ревними пропаґаторами вою по славнім археольозї. Пані Шліман відвідїла гріб мужа в Атенах і увійшла до гробницї, оставляючи за собою отворені двері. Доглядач кладовища, не знаючи нїчо про єї побут, а бачучи отворені двері — замкнув їх. Налякана женщина зімлїла і пролежала так кілька годин. Коли візник, що ждав коло брами, занепокоєний довгою неприсутностию своєї панї звернув ся до доглядача — вияснено справу і оба відшукали ледве живу Шліманову в гробници.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 8 марта. Нїмецкі партиї відбули нинї конференцию, на котрій ухвалили поставити в палатї послів інтерпеляцию в справі подій в Празї.

Прага 8 марта. Вчера пополудни прийшло знов на Перекопах до бійки межи нїмецкими буршами а ческою товпою. Поліция арештувала 14 осіб. Вечером о 9-тій годинї настав спокій.

Будапешт 8 марта. Партия Кошута ухвалила вчера виступити против поставленя на порядок дневний звістного внесеня президента міністрів. Партия Седеркені'ого ухвалила вести обструкцию против того внесеня.

Константинополь 8 марта. З Призрену доносять, що Шакір-паша з 5 батальонами вернув з Іпека до Дякови. В Іпеку настав спокій. В Дяковій ще стоїть войско. Зачувати, що закінчене турецко болгарских переговорів, котре проволїкло ся, наступить вже сими днями.

Вашинґтон 8 марта. Хіньский цїсар надав американьским консулям в Мукденї і Антунґу право виконуваня свого уряду. Консулї задля війни позістануть в Шанґаю.

Ню-Йорк 8 марта. Із Сеуля доносять, що Росияни в північній Кореї допускають ся великих провин. Дня 4 с. м. прийшло недалеко Кинґґе до бійки межи Корейцями а российскими вояками, при чім згинуло 30 Росиян. Росияни змушені були вернути назад за ріку Ялю.

Льондон 8 марта. Бюро Райтера доносить з Тієнцину під датою 7 с. м.: Як зачувати, вість о занятю Росиянами зелїзницї і уряду телеґрафічного в Гсінмінтун не потверджує ся.

Льондон 8 марта. „Daily Telegraph" доносить з Токіо з дня 6 с. м.: Як зачувати, леди у владивосточнім портї і тамошнім заливі пустять небавком і порт може з кінцем марта, отже скорше як звичайно, буде вільний.

Каіро 8 марта. Як зачувати, межи российским послом Максимовом а єгипетским правительством прийшло до острого конфлїкту в справі заосмотрюваня в вуголь российскої ескадри в каналї суезкім і на Червонім мори.

Токіо 8 марта. Здогадують ся тут, що российска ескадра владивосточна знаходить ся коло устя ріки Тумен, щоби крити рухи войск межи заливом Посєта аж до Тумепнлї. З доброго жерела зачувати, що российскі патрулї дійшли з великим трудом аж до Пан сон. Тут єсть погляд, що Росияни хотять над рікою Тумен утворити сильну позицию.

цїв жидами монгольскої раси), друга пригадує полудневих Европейцїв, а третя єваґельских муринів. Семітский елємент визначає ся звістним семітским закривленим носом, а цїлий вираз лиця нагадує скорше якогось рабіна, як Бедуїна, а деякі учені навіть вказували на подібність еврейских і японьских слів. Підчас коли третий малайский тип переважає в найнизших верствах японьскої суспільности, другий стрічає ся у купцїв і ремісників, то семітску породу можна добачити у многих самураїв а навіть у даймійів.

Друга порода, може найкрасші люди, які лиш суть на далекім Всходї, визначає ся рівненьким, иноді дуже красно уформованим носом, розумними, огнистими очима, маленько заокругленими лицями, лиш дуже маленько виступаючими щоками, дрібочку кучерявим довгим волосєм, ясно-брунатною краскою, делїкатнїйшим тїлом і меншою головою, як у татарских потомків. Тоті люди і рухливійші і зручнійші. Иноді можна би гадати, що видить ся перед собою Грека або Іспанця, як би не скісні кути очий, що наводять на иньший слїд.

Третя порода, до котрої належать по найбільшій части кулї, має вовнисте волосє, грубу голову, видуті губи, жорстоко випулені очи, кострубатий заріст, широкий рот, лаґідний і веселий характер, а коли сьміє ся, то шкірить зуби так як мурини. В тій породї добачувано якусь звязь межи людьми з Формози і Малябару, з другої же сторони місіонар Гальберт старав ся доказувати звязь корейскої мови з мовою Дравіда. Згідність доказу, котрий веде аж до полудневої Індиї, робить імовірним той доказ, після котрого первісним осїдком муринів був Декан, звідки они розійшли ся аж до середної Африки і Австралїї. Коли взяти ще в звязи з тим доказ Шляйхера, що Банту єсть раса споріднена з Семітами і коли приняти первістну чорну расу за спільну матір Муринів і Маляїв та первістного населеня полудневої Европи, то прийдесь лекше пояснити питоменности того племени, що зайшло з Формози до Японії.

Крім первістних жителїв, татарів і Маляїв, є в Японії ще два типи, котрі більше або менше рїзко відзначають ся від попередних. Вже повисше згадано, що від 4. до 7. століття була між Японією а Кореєю тісна звязь, а треба додати, що тодї богато учених, артистів, ремісників та промисловцїв зайшло з „краю ранного спокою" до „краю всходячого сонця." До сеї вандрівки відносять ся безперечно ті корейскі типи, які можна стрітити денеде межи образованими станами в Японії. Вузке подовгасте лице, дуже ясна краска тїла, рідка а брунатно виадаюча борода, спокійна здержаливість суть характеристикою тих типів. А відтак хіньска кров. Деякі учені — каже др. Вірт — говорять, що аж третина японьского народу має в собі хіньску кров; я гадав би, що справедливійше було би сказати, що лиш одна десята часть. За часів Гани, кажуть в Японії, прийшов хіньский князь, що, як Александер Великий шукав цїлющої води, з численною родиною до Кюшю. На тім же острові, в округзі Сатсума, розповідають про Секі-мантсі, камінних людий, може людий, що жили в печерах, котрі в глубокій старинї завандрували туди з Хіни. Ще иньші розказують про якихсь хіньских втїкачів, котрі може перед якою півтисячкою або тисячкою лїт прийшли громадно до краю мікада. Мусїло від тої вандрівки минути богато часу, бо хіньский тип задержав ся рідко чистий, лиш перемішав ся з малайским, в декотрих случаях з татарским. Що найбільше на островах Ріу-кіу можна стрітити хіньских зайдів з новійших часів, як також і тих мішанцїв, що вийшли з подружа моряків і кулїв з хіньскими жінками. (Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Ловиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).